

CRU05.005

Provinciale Staten van Flevoland,

Gelezen het voorstel van het college van gedeputeerde staten van Flevoland MPV/04.031361/A;

Gelet op artikel 14 van de Wet op de waterkering en op de Provinciewet;

Gezien het advies van de commissie Ruimte van de provincie Flevoland van d.d. 12 januari 2005;

Besluiten voor zover het hun bevoegdheid betreft:

Vast te stellen de volgende wijziging van de Verordening waterkering Noord-Nederland

#### Artikel I

De Verordening waterkering Noord-Nederland wordt, voorzover betrekking hebbend op het grondgebied van de provincie Flevoland, gewijzigd als volgt:

#### A

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

Onder vernummering van het derde en vierde lid in vijfde en zesde lid worden na het tweede lid twee nieuwe artikelliden ingevoegd, luidende:

3. Gedeputeerde staten stellen voor de regionale waterkeringen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, gehoord de beheerder, een tijdstip vast waarop de door de beheerder op te stellen beheersplannen en calamiteitenplannen, alsmede de te vervaardigen overzichtskaarten en leggers, moeten zijn vastgesteld.
4. Gedeputeerde staten stellen voor de regionale waterkeringen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, gehoord de beheerder, een tijdstip vast waarop de door de beheerder te vervaardigen technische beheersregisters en verslagen gereed moeten zijn.

#### B

Na artikel 11 worden twee artikelen toegevoegd, luidende:

#### Artikel 11a

1. De versterking of verlegging van een regionale waterkering geschiedt overeenkomstig een door de beheerder vastgesteld en door Gedeputeerde Staten goedgekeurd plan.
2. Het plan bevat:
  - a. de te treffen voorzieningen, gericht op de uitvoering van het werk ten aanzien van een regionale waterkering;
  - b. de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk, voorzover die voorzieningen rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het werk;
  - c. de te treffen voorzieningen ter bevordering van het belang van het landschap, natuur of cultuurhistorie, voorzover zij rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het werk.
3. Bij het totstandbrengen van het plan wordt rekening gehouden met alle bij de uitvoering van het plan betrokken belangen.
4. In de toelichting op het plan wordt aangegeven welke gevolgen aan de uitvoering van het plan zijn verbonden en op welke wijze met de daarbij betrokken belangen rekening is gehouden.

#### Artikel 11b

De beheerder betreft bij de voorbereiding van het plan in ieder geval gedeputeerde staten van de provincie en burgemeester en wethouders van de gemeenten op wier grondgebied het plan wordt uitgevoerd.

## Artikel II

Deze verordening treedt inwerking op 15 mei 2005.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Flevoland d.d. 3 februari 2005,

secretaris,

voorzitter,

## Toelichting op de Wijziging van de Verordening Waterkering Noord-Nederland

### 1. Algemeen

#### 1.1 De bevoegdheid van Provinciale Staten van Flevoland

De Wet op de waterkering (hierna te noemen: de wet), die in 1996 in werking is getreden, bevat onder meer algemene regels over de mate van beveiliging tegen overstroming van de onderscheiden dijkkringgebieden en een procedure voor de aanleg en verbetering van primaire waterkeringen. De wet richt zich met name op het handhaven van de veiligheid en op het reguleren van het beheer van primaire waterkeringen. Primaire waterkeringen bieden bescherming aan de dijkkringgebieden die in de kaartbijlage bij de wet zijn aangegeven. Dijkkringgebieden moeten zijn beveiligd tegen hoge stormvloed (zee), hoog water van één van de grote rivieren en hoog water van het IJsselmeer.

Artikel 14 van de Wet op de waterkering draagt Provinciale Staten van de provincies op een verordening op te stellen met betrekking tot het onderwerp van de wet en Provinciale Staten dient in de verordening de verplichtingen van het waterschap ten aanzien van de primaire waterkeringen nader te regelen. De verordening moet, indien de dijkkringgebieden provinciegrens overschrijdend zijn, bij gemeenschappelijk besluit van Provinciale Staten van de betreffende provincies worden vastgesteld. In 1996 is er voor gekozen om voor Noord Nederland een gemeenschappelijke verordening vast te stellen. De huidige Verordening Waterkering Noord-Nederland (hierna: de verordening) is vastgesteld bij gemeenschappelijk besluit van Provinciale Staten van Groningen, Fryslân, Overijssel, Gelderland, Flevoland en Noord-Holland.

In de toelichting op de wet wordt aangegeven dat risico's van wateroverlast, bijvoorbeeld ten gevolge van overloop van buitendijkse gebieden of ten gevolge van het overlopen (of bezwijken) van boezemkaden van een geheel andere orde zijn. Beveiliging daartegen valt buiten het bestek van de wet. De boezemkaden en de keringen rond de buitendijkse gebieden kunnen worden aangemerkt als regionale waterkeringen ("niet primaire waterkeringen"). Provinciale Staten hebben in 1996 vastgesteld dat op grond van de provinciale verantwoordelijkheid voor alle waterstaatswerken, ook voor regionale waterkeringen, op grond van het veiligheidsrisico, in beginsel dezelfde regels zouden moeten gelden als voor primaire waterkeringen. Gedeputeerde Staten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op alle primaire waterkeringen (artikel 6 Wet op de waterkering) en op de overige waterkeringen die niet in het beheer zijn bij het Rijk (artikel 158, eerste lid, onder g, Provinciewet). Provinciale Staten van de noordelijke provincies hebben er dan ook voor gekozen om op basis van artikel 145 van de Provinciewet in dezelfde verordening regels op te nemen die betrekking hebben op regionale waterkeringen. In artikel 2, eerste lid onder c en in het tweede lid van de verordening is opgenomen dat Provinciale Staten regionale waterkeringen kunnen aanwijzen en voorschriften aan de regionale waterkeringen verbinden. Omdat de regels voor de regionale waterkeringen zijn gebaseerd op artikel 145 van de Provinciewet (de autonome verordenende bevoegdheid van provincies) is voor de onderhavige wijziging van de verordening geen gezamenlijke besluitvorming vereist. De wijziging heeft slechts betrekking op de regels voor regionale waterkeringen in de provincie Flevoland.

#### 1.2 Een dijkversterkingsplan voor regionale waterkeringen

Provinciale Staten kunnen op grond van de verordening, per regionale waterkering, de gewenste veiligheidsniveau's vastleggen. Tevens kan op grond van de verordening aan het waterschap de verplichting worden opgelegd tot periodieke rapportage over de waterstaatkundige toestand van de regionale waterkeringen. Dit stelt de provincie in staat op gestructureerde wijze en meer pro-actief ter zake toezicht uit te oefenen en aldus zicht te krijgen op de mogelijke tekortkomingen in de fysieke veiligheid van met name de buitendijkse gebieden. Het falen van een regionale waterkering kan, evenals een doorbraak van een primaire waterkering, tot maatschappelijke schade leiden. Een toetsing achteraf via een periodieke rapportage is daarom niet voldoende. De mogelijke maatschappelijke schade die het gevolg is van het falen van een regionale waterkering vergt een actievere bemoeienis van gedeputeerde staten bij de taak van de waterschappen betreffende de regionale waterkeringen. Deze actievere bemoeienis kan worden ingevuld op de wijze waarop het rijk het toezicht heeft geregeld op de primaire waterkeringen.

Artikel 7 van de Wet op de waterkering geeft aan dat voor het aanleggen of verbeteren van primaire waterkeringen een dijkversterkingsplan moet worden opgesteld dat ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten moet worden aangeboden. Dit preventieve toezicht is enerzijds ingegeven door de wenselijkheid van coördinatie van alle bij de dijkversterking betrokken belangen op provinciaal niveau. Anderzijds dient bij de goedkeuring te worden nagegaan of met de dijkversterking aan de wettelijke veiligheidseisen wordt voldaan.

Het verdient aanbeveling voor de regionale waterkeringen op dit punt dezelfde lijn aan te houden als voor de primaire waterkeringen. Met de onderhavige wijziging van de verordening wordt geregeld dat het waterschap voor het verbeteren van bestaande regionale waterkeringen een dijkversterkingsplan dient op te stellen. Volledigheidshalve kan hierbij het volgende worden opgemerkt. Artikel 148 van de Waterschapswet geeft de mogelijkheid om de dijkversterkingsplannen voor de regionale waterkeringen aan preventief toezicht te onderwerpen. In het reglement van Waterschap Zuiderzeeland (laatstelijk gewijzigd in 2004 bij besluit van Provinciale Staten van Flevoland, Fryslân en Overijssel) is opgenomen dat dijkversterkingsplannen voor regionale waterkeringen ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten van Flevoland moeten worden voorgelegd.

## 2. Artikelsgewijze toelichting

### Artikel 11

Met de wijziging van het Reglement voor Waterschap Zuiderzeeland in 2004 is aan Waterschap Zuiderzeeland de zorg voor de regionale waterkeringen in de buitendijkse gebieden van Flevoland opgedragen. Voor de operationalisering van deze taak moeten nadere afspraken worden gemaakt. Met dit artikel wordt hiervoor een formele geboden. Op basis van dit artikel kan worden vastgelegd op welk moment na de inwerkingtreding van het reglement het waterschap zijn taak volledig geoperationaliseerd moet hebben.

Gedeputeerde Staten stellen, na overleg met de waterkeringbeheerder, een termijn vast waarbinnen de in lid 3 en 4 genoemde documenten vastgesteld respectievelijk gereed moeten zijn. De uiteindelijke procedure zal erop gericht zijn dat een verslag als bedoeld in artikel 8 van de verordening zal worden opgesteld op basis van het beheersregister en de legger. Ten aanzien van de regionale waterkeringen die een veiligheid moeten blijven bieden zoals, op grond van artikel 3 van de verordening, is vastgesteld door Provinciale Staten van Flevoland, zal in de legger en het technisch beheersregister volstaan kunnen worden met het vermelden van de huidige situatie met uitzondering van het Spijkstrand en het voormalige visafslagterrein op Urk. In deze gebieden moeten nog maatregelen worden getroffen om het gewenste veiligheidsniveau te bereiken.

Het vijfjaarlijkse verslag van de beheerder over de primaire waterkeringen ingevolge artikel 9 van de wet moet door Gedeputeerde Staten worden omgezet in een vijfjaarlijks provinciaal verslag aan de minister. Gelet op het dualisme is het wenselijk voor het verslag van de beheerder over de regionale waterkeringen een zelfde lijn aan te houden. Met andere woorden het verslag over de regionale waterkeringen moet worden voorgelegd aan Provinciale Staten. Het verslag moet derhalve drie maanden eerder zijn vastgesteld dan het tijdstip waarop Provinciale Staten het verslag willen hebben.

### Artikel 11a

In dit artikel wordt het waterschap verplicht voor het versterken of verleggen van een regionale waterkering een dijkversterkingsplan op te stellen. Voor wat betreft de inhoud van het dijkversterkingsplan is aangesloten bij artikel 7 van de Wet op de waterkering. In artikel 7 van de Wet op de waterkering is de inhoud van het dijkversterkingsplan voorgeschreven voor primaire waterkeringen. Voorzover mogelijk is ook geanticipeerd op de wijziging van de Wet op de waterkering die in 2004 aan de Tweede Kamer wordt voorgelegd.

Met dit artikel wordt de inhoud van het dijkversterkingsplan scherp omlijnd. Het dijkversterkingsplan dient drie onderdelen te beschrijven: de uitvoering van het eigenlijke dijkversterkingsplan, de voorzieningen ter compensatie van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk, alsmede voorzieningen ter bevordering van de belangen van landschap, natuur of cultuurhistorie. Wat betreft

de laatste twee onderwerpen geldt uiteraard dat deze alleen in het plan hoeven te worden opgenomen voorzover een rechtstreeks verband aanwezig is met de uitvoering van het werk.

#### Artikel 11b

Overeenkomstig artikel 8 van de Wet op de Waterkering wordt het waterschap opgedragen ook bij de voorbereiding van een dijkversterkingsplan voor een regionale waterkering in ieder geval Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland en het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten op wier grondgebied het plan wordt uitgevoerd te betrekken. Ook bij dijkversterking van regionale waterkeringen is interactie tussen provincie, gemeente en waterschap noodzakelijk teneinde de besluitvorming met betrekking tot het plan en die op andere terreinen op elkaar af te stemmen (zoals bijvoorbeeld vrijstellingen van bestemmingsplan).